الف) دلالت روایت داود رقی بر امارهای غیر از رویت قبل از زوال و تأیید آن به وسیله روایات اجزاء رویت قبل از زوال

نکته دوم هم فرمایش آقا است. با تقریری که عرض شد بیست و نهم باشد، ولو دلالت بر حجیت رؤیت قبل از زوال ندارد؛ دیگر ربطی به حرف سید بحر العلوم پیدا نمیکند. دیدم مال اسماعیل خواجویی گفتهاند به محقق سبزواری - صاحب ذخیره - نسبت دادهاند که این روایت را چطور معنا کردهاند، لذا در ذخیره که ایشان خلاف مشهور فتوا داده، کلام خودش را به روایت داود رقی، تایّد نکرده. چون ایشان معنای قبل از زوال را از روایت نفهمیده بود. حالا عبارت مالااسماعیل را هم میخوانم.

علی ای حال روی تقریری که دیروز عرض کردم دلالت بر اجزاء قبل از زوال ندارد. اما اگر پذیرفتیم که رؤیت قبل از زوال برای شروع اول ماه مجزی است - اذا رئی قبل الزوال فهذا الیوم من الشهر الآتی - و احکام امروز تا زوال نشده مستقر نیست و مرایع است؛ یعنی باید صبر کنیم تا ببینیم روز اول هست یا نیست؛ اگر قبل از زوال دیدیم امروز روز اول است؛ اگر این مبناء را طبق دو روایتی که صریح در این است بپذیریم -بهخصوص روایت عبید نه روایت حماد - معنایش این میشود که روایت داود رقی مستظهر به این میشود. یعنی درست است که اگر طرف مشرق ندیدیم و بخواهیم این طرف ببینیم، چه بسا هنوز از تحتالشعاع بیرون نیامده است. زیر سه درجه و ... است. درست است که در مغرب ما هنوز سه درجه است، اما تا زوال فردا حساب کنید؛ وقتی امروز صبح ندیدیم تا زوال فردا چقدر به آن اضافه میشود؟ نزدیک دوازده ساعت شب، شش ساعت هم روز، لذا هجده ساعت به آن اضافه میشود. یعنی پس دیگر برای ما که صبح بیست و نهم ندیدیم –طلب و لو ری- فردا اول ماه میشود؛ هلال جدید داریم؛ «رئی او لم یر». یعنی با اینکه در مغرب دیده نشد، اما طوری است که قبل از زوال فردای ما دیده میشود.

14:01

شاگرد: این خلاف ظاهر روایت می‌شود، چون در روایت «فوه ماءان» دارد که به‌معنای مغرب است. هلال جدیدی نداریم. شما می‌گویید فردا هلال تشکیل می‌شود.

استاد: «لم یر» یعنی دیده نشود. ولی هلال جدید هست. یعنی از امشب اول ماه حساب کن. فردا هم اول ماه است، چرا؟ چون تا فردا تا زوال، احکام مراعی است.

شاگرد: خلاف ظاهر را ترجمه می‌فرمایید.

استاد: ترجمه نمی‌کنم. دارم عرض می‌کنم استظهار دیروز مستظهر است، یعنی متأید است به اینکه بگوییم رؤیت قبل از زوال برای دخول شهر حجیت دارد.

بازبینی #1
ایجاد شده 26 آوریل 2026 13:57:00 توسط ... .
به روزرسانی شده 26 آوریل 2026 13:58:26 توسط ... .